

ET NYTT NORSK MISJONSTILTAK. EGEDE-INSTITUTTETS HØYTIDELIGE ÅPNING OSLO 19.—24. JANUAR 1947

AV PASTOR H. CHR. MAMEN

Ledelsen av Egede-Instituttet så stort på opprettelsen av det nye arbeidsredskapet som det norske misjonsfolket hadde fått. Begivenheten måtte ikke få passere i stillhet. En formell og høytidelig åpning ville markere instituttets betydning for nåtid og ettertid. En høytidelighet ville også appellere til vårt lands misjonsvenner om bønn for den store drømmen som var blitt virkelighet. Uten Guds velsignelse ville instituttet bli et menneskeverk som ikke kunne utrette den store oppgaven det var tiltenkt.

Egede-Instituttet ble som kjent opprettet 21. januar 1946. Den høytidelige åpning fant sted et år etter, nemlig søndag den 19. januar i år i Vår Frelses Kirke, Oslo. Høytideligheten ble kringkastet.

Rammen om åpningen var usedvanlig vakker. Som preludium spilte kantor Arild Sandvold sin egen komposisjon «Din rikssak», Fantasi og Toccata komponert for orgel spesielt for denne anledning. Landskoret i Norges Kristelige Ungdomsforbund sang partier av Fangen/Sandvolds Misjonskantate. Selve innvielsen av instituttet ble foretatt av formannen i Egede-Instituttets forstanderskap, biskop Johannes Smemo. Biskopens tale er gjengitt annet steds i dette heftet. Etter talen ble det fremført hilsener fra nabolandene. Den første hilsen var fra Svenska Missionsrådet og Svenska Sällskapet för Missionsforskning ved professor, dr. theol. K. B. Westman som uttalte:

«Med glädje har jag mottagit uppdraget att vid detta högtidliga tillfälle frambara en hälsning från Sverige. Svenska Mis-

sionsrådet och Svenska Sällskapet för Missionsforskning vilja genom mig lyckönska Egede-Institutets ledning till detta goda initiativ, tagit i en mörk tid och nu energiskt satt i verket. Vi önska institutet god framgång i dess viktiga uppgift att främja missionskunskap och missionsforskning i Norge. Vi se framåt mot ett gott samarbete med institutet under kommande år, eftersom vi med Eder äro medarbetare i samma stora Guds rikssak.

Paulus säger på ett ställe: «Nådegåvorna äro mångahanda, men Anden är en och densamma. Tjänsterna äro mångahanda, men Herren är en och densamma. Kraftverkningarna äro mångahanda, men Gud är en och densamma, han som verkar allt i alla.» (1. Kor. 12:4-6). Missionen kan åskådliggöra för oss, huru olika nådegåvorna i Kristi kyrka äro. Här finnas medlemmar av mångfaldiga raser, folk, språk, kulturer, levnadsförhållanden och bildningsgrader. Nog äro nådegåvorna skiftande. Men i denna mångfald finns en djup enhet: Anden som ger gåvorna — Herren Kristus, som gav sig ut i tjänande för oss alla, och i vars efterföljd vårt tjänande göres — Gud som verkar de kraftiga gärningar som göras. Här är enheten, och här antydes den kristna trons fundamentala innehåll och stora rikedom.

Vi veta alla väl, att olikheterna inom den kristna kyrkan ledt til mångfaldig splittring. Vi kunna icke förneka, att små synpunkter ofta ha blandat sig in bland de stora, att här har varit konkurrens och ett själviskt hållande på sitt. Med glädje har man därför på senare år kunnat hälsa en välsignad rörelse för enhet på grundvalen av den centrala kristna tron. Vi behöva genomträngas av medvetandet, att alla våra partikularkyrkor, konfessionskyrkor, landskyrkor, frikyrkor, sekter och missionssällskap endast äro grenar av Kristi kyrka på jorden, det universella brödraskap, som är byggt på Guds uppenbarelse i Kristus till människors frälsning och har uppgiften att bära ut detta evangelium till alla. Bland lemmarna i Kristi kropp skall icke finnas något övermod hos några — ögat skall icke säga till handen: «jag behöver dig icke». Icke heller skall det finnas avund hos andra — örat skall icke säga: «emedan jag icke är öga, hör jag icke till kroppen». Envar har sin egen funktion i kroppen. Och alla skola vara ett i kärleken.

Missionen har fått gåvan att i någon mån gå före i enande riktning. Egede-Institutet har ock en ekumenisk inriktning. Då vi önska det lycka till dess gärning, tänka vi och på denna sida av uppgiften. Vi vilja icke glömma den i bönen.

Herre, tänd vårt hjärtas nitälskan för människors frälsning.

Giv din kyrka mer av enhetens och fridens Ande. Samla oss alla i kärlek på trons fasta grund. Välsigna det verk som här blivit grundat och låt dess strävanden genom din kraft bära frukt. Var med oss, Herre Kristus, i vår svaghet och giv oss mod och styrka genom din välsignade närvaro ända till tidens ände. Amen.»

Fra Dansk Missionsraad og Dansk Udvalg for Missionsforskning
brakte biskop Axel Malmstrøm, Viborg, denne hilsen:

«Ydre Mission er ikke et Tillæg til Evangeliet, ikke et Speciale for nogle faa, men en Livsnerve i Kristi Menigheds Liv. Det visner for den Menighed, der ikke lever i og for Ydre Mission. Her er noget, som hele Menigheden og dermed alle dens enkelte Medlemmer er kaldet til. At være med i Ydre Missions Tjeneste, giver Horisont, Tro paa Evangeliets Livskraft, Samfølelse med hele Menneskeslægten.

Missionsforskning bliver ikke uden videre alles Sag. Den teoretiske Beskæftigelse med Missionens i vor Tid vældige Problemer er ikke en Forpligtelse for hver enkelt Kristen, men er det for Kirken som Helhed. Hvis man har faaet Lov som Dansk Missionsraads Udsending at være med ved to store Verdensstævner: 1928 i Jerusalem, 1938 i Tambaram i Syd-Indien, har man set Syner, der maatte kalde til praktisk Tjeneste, men man har ogsaa faaet et uforglemmeligt Indblik i, at en grundig Gennemtænkning af Missionsproblemerne er en Livsnødvendighed. Bøn skal bære alt Missionsarbejde, men solid, redelig Missionsforskning skal hjælpe Missionselskaberne og hele Kirken til at finde Linien for Arbejdet derude paa Missionsmarkerne. Skal de unge Kirker derude have en Fremtid — og det er jo da Guds Mening med dem — da maa vi være dem til Hjælp i Jesu Navn, ikke blot som dem, der med et Johannes Døbersind er rede til at se dem tage Førstepladsen med den vesterlandske Missionær i Baggrunden, men som Mennesker, der kan lede dem ind paa den rette Vej, broderligt være til rede med velovervejede Raad; der maa baade derude og herhjemme gøres et Arbejde af missionsteoretisk Art. Guds Aands Vejledning ogsaa til grundig Missionsforskning ud fra de Evner, Gud har givet oss, er en Fornødenhed for vor Tids Mission, og Betydningen af reel Missionsoplysning kan næppe overvurderes.

Jeg føler det som en stor Ære og Glæde i Dag at maatte være tilstede her i min Egenskab af Formand for Dansk Missionsraad og for det danske Udvalg for Missionsforskning. Jeg

lykønsker paa den danske Kirkes og paa al dansk Ydre Missions Vegne hjerteligt til det store Maal, der er naaet ved Oprettelsen af Egede-Instituttet. Med Ærbødighed saa vi i Krigens og Adskillelsens svære Aar, hvordan norsk Ydre Mission — alle Lidelser tiltrods — trofast fortsatte ud ad Guds Vej, ikke svigtede, men lærte at bie, til en ny Arbejdsdag var inde. Men vi, Broderfolket mod Syd, saa ogsaa med Glæde, at nyt Initiativ lagde Grund til det, der i Dag staar som en Virkelighed: det missionsvidenskabelige Institut. Den Tjeneste, der her skal øves i kommende Aar, vil komme al skandinavisk Mission, og ogsaa dansk Ydre Mission, tilgode.

Vi veed, at de, der har baaret Hovedbyrderne til denne Dag, og som skal føre Sagen frem til frisk Udfoldelse, er Mennesker, som har gjort sig det ganske klart, at «dersom Herren ikke bygger Huset, arbejder Bygningsmændene forgæves». Med Beundring, med Forventning og inderlig Glæde hilser dansk Ydre Mission paa denne Dag norske Brødre. Gid de Drømme, der er drømt med Hensyn til Egede-Instituttet, maa gaa i Opfyldelse, ja mere end det, at Gud vil lade Værket lykkes paa en saadan Maade, at Virkeligheden kommer til at overstraaale Forventningerne.»

Flere andre representanter for verdensmisjonen var inviteret, men de var forhindret fra å komme. Biskop Smemo leste derfor de hilsener som de i stedet hadde sendt.

Sekretær i Det internasjonale misjonsråd, pastor Norman Goodall hadde sendt denne hilsen adressert til instituttets leder:

«Jeg vil være takknemlig om du vil overbringe til møtet mine hilsener og beste ønsker. Som du vet har jeg vært levende interessert i dette tiltak like siden jeg første gang hørte om det. Jeg er overbevist om at det arbeid instituttet nå tar opp, vil innebære et betydelig bidrag til vår verdensvide forskningsvirksomhet og tjeneste i Riket. Jeg håper at du fra tid til annen vil holde meg underrettet om instituttets utvikling for at vi kan gjøre dets virksomhet kjent i videst mulig omfang i det verdensfelleskap som heter Det internasjonale misjonsråd.»

Lederen av Verdensmisjonsrådets Forskningskontor, pastor Charles Ranson, hilste Egede-Instituttet med disse ord:

«Nødvendigheten av misjonsforskning og misjonsopplysning har aldri vært større og mer innlysende enn i dag. Jeg nærer ingen tvil om at Egede-Instituttet vil yte et meget verdifullt tilskudd til studiet av misjonsarbeidets retningslinjer og til ut-

bredelse av misjonsinteressen. Det er vårt inderlige ønske i Verdensmisjonsrådet i stadig stigende grad å nyttiggjøre oss de rike ressurser i vitenskap og erfaring som så mange land eier. Jeg håper at Egede-Instituttet og Verdensmisjonsrådets Forskningskontor vil komme til å stå i levende forbindelse med hverandre og gjensidig nyte godt av hverandres virksomhet.»

Professoren ved det kjente «misjonsfakultetet» ved Selly Oak Colleges, C. P. Groves, hadde også sendt sin hilsen med de beste ønsker for den virksomhet som nå skulle begynne. Disse hilsener fortalte litt om de internasjonale forbindelser instituttet allerede hadde opprettet. I det verdensomfattende arbeid som misjonen er, har Egede-Instituttet tatt sin plass for å inspirere og intensivere arbeidet for Guds rikes vekst. Den inspirasjon vi kan få av hverandre, betyr imidlertid lite mot det å ha Kristus klart for øyet. De mange som fylte Vår Frelzers Kirke til siste plass under åpningen av Egede-Instituttet, kjente det som et høydepunkt da forsamlingen til slutt reiste seg og sang: «Jeg ser dig, o Guds lam å stå, på Sions bergetopp.» —

I uken etter åpningen var det et rikt program med foredrag ved norske og utenlandske misjonskjennere. En del av foredragene er trykt i dette hefte av NoMT, andre vil følge i senere nummere. Mandag den 20. januar holdt professor Westman et foredrag i Universitetets gamle festsal om «Kyrkliga enhetssträvanden på missionsfältet». Styret for Egede-Instituttet ga lunsj på Frognerseteren for de utenlandske gjester, medlemmer av representantskapet og andre innbudte. Biskop, dr. theol. Eivind Berggrav, som dessverre var forhindret fra å være til stede, hadde sendt en skriftlig hilsen. Den ble overbrakt av domprost Johs. Ø. Dietrichson. I denne hilsenen het det bl. a.:

«Bjørnsøns ord: «Av bedrift som ei fornyes, føres rust på folkeviljen», rant meg i hu ved Egede-Instituttets åpning. Det er intet mindre enn en bedrift som er øvet ved instituttets virkeliggjørelse. Det er også en ekte fornyelse av gammel norsk bedrift, uten hvilken Norge ikke hadde vært Norge. Det er en fornyelse nettopp på det punkt som i dag trenger å tre fram: misjonen satt i høysetet for kunnskapen, forskningen, det faktiske. Herlig at noe sånt settes ut i livet nettopp nå. Endelig nyskaping — ikke bare gjenreising, endelig en inspira-

sjon midt i de trette sinns periode. Den norske kirke, alle kristne i landet, må glede seg. — — Hils dem alle på de nye utsyns friske dag.»

Om kvelden talte biskop Malmstrøm i Forbundssalen over emnet: «Misjonens mål: et kristent folk. Ny-Guinea-misjonæren dr. Chr. Keyssers arbeidssyn og innsats». Tirsdag den 21. januar holdt dosent, dr. theol. B. G. M. Sundkler foredrag på Menighetsfakultetet om sitt spesielle emne: «Kyrkobildning och synkretism i Bantu-Afrika». Denne dagen var det et år siden instituttet ble opprettet, og det ble om kvelden arrangert en årsfest i Studenterforbundets lokale i Universitetsgaten. Redaktør Tr. Bjerkrheim leste sin prolog «Misjonen si vikingferd». Misjonsprest Sigfred Johansen holdt et høyaktuelt foredrag om «Kristus og Indias skjebnetime». Det ble servert varm aftens, og det var sang og musikk. Dosent O. G. Myklebust leste melding om Egede-Instituttets virke i 1946. Flere telegrafiske hilsener ble fremført, bl. a. denne fra Organisasjonenes Fellestråd, som i de dager hadde sitt årsmøte på Geilo:

«Organisasjonens Fellestråd samlet til årsmøte på Geilo, hilser med glede det nye institutt for misjonsgranskning og misjonskunnskap og ønsker det rik velsignelse fra Gud.»

Onsdag den 22. januar arrangertes et møte i Forbundssalen i samarbeid med Kristelig Lærerlag og Kristelig Lektorkrets. Tilsynsmann Erling Gilje talte om «China i dag — et kall til kristen innsats». Det var også to innlegg om misjonen og skolen ved lærerinne frøken Helene Bjerknæs (for folkeskolen) og lektor Vilhelm Møller (for den høgre skolen).

De to siste dagene var det foredrag av instituttets leder, dosent O. G. Myklebust. Torsdag den 23. januar ble foredraget holdt i kringkastingen. Emnet var «Verdingsmisjonens oppgaver i dag». Fredag den 24. januar talte dosenten i Universitetets gamle festsal om «Nasjonalisme og kristendom i kamp om de fargete folkene».

Vi har bare gitt et kort referat av åpningshøytidelighetene. En vurdering skal vi ikke forsøke oss på. Imidlertid viser den store oppslutning om disse møtene og omtalen av dem i den kristne presse i vårt land og i utlandet at det ble en åpning som ga ekko og som vil sette merker etter seg.